

Landzonetilladelse til etablering af vandhul

I har søgt om landzonetilladelse til at anlægge et vandhul på ejendommen, Møllersmindevej 6, 8752, på matr. nr. 1B, Monbjerg By, Østbirk. Projektet kræver tilladelse efter planlovens § 35* (se lovtekst i bilag 1).

På nedenstående kort kan placeringen af stedet ses.

Luftfoto 2024 Sommer ©Hexagon. Ansøgt placering af nyt vandhul markeret med rød ring.

Kommunens afgørelse

Horsens Kommune giver hermed landzonetilladelse til at anlægge et vandhul på ejendommen Møllersmindevej 6, matr. nr. 1B, Monbjerg By, Østbirk, jf. ovenstående

kortudsnit.

1. Kopi af denne afgørelse skal udleveres til og kendes af evt. udførende entreprenør. Det er ejerens pligt at sørge for, at brugere af arealet også overholder vilkårene samt gældende lovgivning i øvrigt.
2. Vandhullet skal placeres min. 10 meter fra naboskel.
3. Inden evt. udgravning til vandhullet fjernes den næringsrige overjord væk fra arealet og må ikke lægges tilbage på brinkerne.
4. Hældningen på brinkerne må højst være 1:5, og hvor det er muligt, 1:8.
5. Der må ikke anlægges øer eller redekasser til fugle i vandhullet.
6. Omkring vandhullet skal der være en dyrknings- gødsknings- og sprøjtefri bræmme på minimum 10 meter. Eventuel beplantning omkring vandhullet skal ske mindst 10 m fra vandhullets kant. Der må kun bruges hjemmehørende arter.
7. Efter udgravningen af vandhullet, udflades og reguleres brinkerne uden volde eller lignende, så vandhullet fremstår med en naturlig varieret form i forhold til det omgivende terræn.
8. Vandhullet skal efter etableringen have et samlet areal (vandspejl inklusiv brink) på maks. ca. 500 m².
9. Overskydende jord må ikke spredes på beskyttet natur. Materialet skal udsprede på arealer i omdrift i et jævnt lag på højst 30 cm og i en minimumsafstand på 20 meter til vandhullet
10. Der må ikke udsættes ænder, krebs, fisk eller andre dyr i eller ved vandhullet.
11. Der må ikke fodres i og ved vandhullet i en afstand af 10 meter fra vandhullet og ud i terrænet.
12. Når arbejdet er udført, skal det meddeles til Natur- og Miljøafdelingen, Horsens Kommune.
13. Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år.

Hjemmel

Denne afgørelse er truffet efter planlovens § 35, stk. 1, se bilag 1.

Begrundelse for afgørelsen

Arealet, hvor vandhullet ønskes anlagt, ligger i landzone.

Ifølge planloven må der ikke ske ændringer i anvendelse af arealer uden forudgående tilladelse. Det ansøgte udløser derfor krav om tilladelse efter planlovens § 35, stk. 1.

Formålet med landzonebestemmelserne i planlovens § 35 er at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af arealressourcerne gennem en afvejning af alle de forskellige interesser i det åbne land (se lovtekst i bilag 1).

Begrundelse for afgørelsens vilkår

Vilkårene er stillet for at sikre de bedste betingelser for at opnå et godt vandhul, der kan fungere som levested for områdets planter og dyr.

Afstand til skel skal sikre, at vandhullet ikke får indvirkning på dyrkning af nabojorden mht. evt. valg af sprøjtemidler. Der skal også sikres mod overløb af vandhullet og dermed oversvømmelse af naboarealer i vedvarende regnperioder.

For at sikre etableringen af et godt vandhul, skal vandhullet beskyttes mod tilførslen af næringsstoffer. Der er derfor stillet vilkår om, at der ikke må fodres i og ved søen og at det opgravede materiale skal placeres min. 20 m fra vandhullets brink for at forhindre tilbageløb af næringsstoffer fra jorden. Derudover er der stillet vilkår om, at der udlægges og opretholdes en 10 meter bred bræmme, som hverken dyrkes, sprøjtes eller gødskes. I bræmmen må der ikke sås, men den naturlige vegetation må gerne slås, dog max. 2 gange årligt.

Vandhuller er værdifulde levesteder for mange planter og dyr. Især padder er helt afhængige af lysåbne søer med lavt solbeskinnethed. Der er derfor stillet vilkår om, at vandhullets umiddelbare omgivelser friholdes for høj beplantning, da det ellers bliver skygget og dermed for koldt til at være et velegnet ynglested for padder.

Vurdering ifm. ændret arealanvendelse, landskabelige forhold og nedstrøms vandområder

Ændret arealanvendelse

Efter udførelse af projektet vil arealet få en ændret anvendelse. Indtil for nyligt har der stået gyllebeholdere på arealet. Fjernelsen af gyllebeholderne har efterladt en lavning i terrænet.

Følgende fremgår af vejledning til planloven:

"Ved afgørelsen af, om der bør meddeles tilladelse til etablering af et vandhul, skal der lægges vægt på, om etablering af vandhullet vil være i strid med planlægningen for området, herunder særligt beskyttelsen af natur- og kulturhistoriske interesser, samt de jordbrugsmæssige interesser".

Arealet, hvor vandhullet er etableret og ønskes udvidet ligger i et område, der jf. Kommuneplan 2021 for Horsens kommune er udpeget til særligt værdifuldt landbrugsområde

Retningslinjerne for disse kommuneplanstemaer beskytter landskabshensyn og forhindrer at områdets geologiske kvaliteter og landskabelige sammenhænge forringes samt at områder med naturbeskyttelsesinteresser styrkes.

Landskabelige forhold

Det er Horsens Kommunes vurdering, at etablering af et mindre vandhul i lavningen vil falde naturligt ind i det omkringliggende landskab.

Et vandhul på den pågældende placering vil styrke områdets naturbeskyttelsesinteresser. Her lægges især vægt på, at der er langt til nærmeste vandhul, der ligger ca. 500 m nord for.

Vandhullet har en begrænset størrelse og en ændring i anvendelse af areal fra placering af gyllebeholder til vandhul, vurderes ikke at være i strid med de overordnede jordbrugsmæssige interesser.

Etablering af vandhullet vurderes samlet at være i overensstemmelse med både kommuneplanens retningslinje samt planlovens generelle beskyttelseshensyn.

Nedstrøms vandområder

Projektet må ikke påvirke tilstanden af nedstrøms vandområder negativt eller forhindre deres målopfyldelse. Det er Kommunens vurdering at den begrænsede mængde af regnvand der opvarmes i søen og ledes til nedstrøms vandområde via dræn, er uden betydning for nedstrøms vandområdes samlede kemiske og økologiske tilstand.

Nedstrøms målsatte vandløb, et tilløb til Urup Bæk, er ca. 1,5 km sydvest for den ansøgte placering af søen i fugleflugt. Opvarmningen af den meget begrænsede vandmængde, der derefter løber under terræn i en længere strækning, vurderes ikke at påvirke temperaturen i Urup Bæk.

Samlet vurdering

Horsens Kommune vurderer, at projektet ikke påvirker tilstanden af nedstrøms vandområde negativt eller forhindrer målopfyldelsen for nedstrøms vandområde jf. lov om vandplanlægning*.

Horsens Kommune vurderer, at projektet ikke har en negativ indvirkning på Natura 2000-områder eller bilag IV-arter jf. habitatbekendtgørelsen* Se Habitatvurdering i bilag 3.

Afgørelsen vurderes samlet at være i overensstemmelse med planlovens formål, lov om vandplanlægning, kommuneplanens retningslinjer og gældende Natura 2000-planer.

Sagens faktiske oplysninger

Horsens Kommune har modtaget ansøgning om landzonetilladelse til etablering af en sø d. 22. april 2025. Lodsejer ønsker at etablere en sø i en lavning på sin ejendom, som er opstået efter fjernelsen af en gylletank. Vandhullet skal fødes med tagvand fra ladebygningen umiddelbart nord for, der har et tagfladeareal på 225 m². Vandhullet etableres med afløb til dræn og bliver ca. 320 m² stort. I dag går tagvandet direkte i samme dræn.

Lodsejer vil udplante buske og mindre træer vest for vandhullet, herunder snebær, syren, sortbær, kvæde og potentilla. I ansøgningsmaterialet har lodsejer tilkendegivet, at der ikke vil blive udsat ænder, fisk, krebs eller andre dyr, at der ikke dyrkes, sprøjtes eller plantes i en afstand på 10 m fra søens brink, at der ikke vil blive fodret og at der ikke vil blive anlagt øer eller opsat redekasser.

Grundvandet ligger lavt i pågældende område, så det vil ikke være muligt at skabe et grundvandsfødt vandhul.

Forhold vedrørende planloven

Ifølge planloven må der ikke opføres ny bebyggelse eller ske ændret anvendelse af ubebyggede arealer i landzone uden tilladelse fra kommunen. Etablering af vandhuller i landzone kræver derfor en landzonetilladelse.

Med mindre det anses for værende af underordnet betydning, skal Horsens Kommune høre naboer til ejendommen, om der er indvendinger, før vi afgør, om der kan gives landzonetilladelse til etablering af vandhullet. Da ingen naboer har indsigt og da vandhullet etableres over ti meter fra naboskel, anses nabohøring af underordnet betydning.

Offentliggørelse

Landzonetilladelsen offentliggøres på [Kommunens hjemmeside](#) i 4 uger fra dags dato.

Øvrige faktiske forhold

*Forholdet til naturbeskyttelsesloven**

Det nærmeste § 3-beskyttede naturareal er en eng beliggende ca. 400 meter syd for den ansøgte placering af vandhullet. På baggrund af den store afstand, vurderes det ansøgte vandhul ikke at påvirke § 3-beskyttede naturarealer.

Efter etablering af vandhullet må det forventes, at der udvikles et naturligt dyre- og planteliv. Herefter vil vandhullet blive omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Derefter skal der søges om dispensation til tilstandsændringer i vandhullet hos Horsens Kommunes Naturteam.

Ledninger

Ansøger er selv ansvarlig for at indhente oplysninger om eventuelle ledningsanlæg i graveområdet fra ledningsejerregistret, [LER](#).

Tilladelse efter anden lovgivning

*Miljøbeskyttelsesloven**

Nedsivningen af regnvand i søen kræver en nedsivningstilladelse jf. miljøbeskyttelsesloven. Denne gives særskilt af Horsens Kommune Team Spildevand og kan ansøges om her: [Regnvand på din grund](#).

*Museumsloven**

Fortidsminder er beskyttet af kapitel 8 i [museumsloven](#).

Findes der under jordarbejdet findes spor efter fortidsminder, skal arbejdet standses, i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til Museum Horsens jf. museumslovens § 27 stk. 2.

Museum Horsens: 7629 2350 eller horsensmuseum@horsens.dk.

Afgørelsen fritager ikke for at søge evt. påkrævede tilladelser efter anden lovgivning.

Klageadgang

Der kan klages skriftligt over denne afgørelse til Planklagenævnet.
Se hvordan i bilag 4.

Søgsmål

Et søgsmål ved domstolene skal være anlagt senest 6 måneder efter meddelelse af denne tilladelse.

I øvrigt

Ejendommens øvrige arealer er ikke vurderet i denne sagsbehandling.

Hvis I er i tvivl om noget i dette brev, er I velkommen til at ringe hertil.

Med venlig hilsen

Sigrid Elgaard Mikkelsen

Biolog

Husk, at du ikke bør sende følsomme eller fortrolige oplysninger til os på mail.
Det gælder f.eks. cpr-nummer, helbredsmæssige eller økonomiske oplysninger.
[Læs, hvad du i stedet kan gøre på \[www.horsens.dk/sikkermail\]\(http://www.horsens.dk/sikkermail\)](http://www.horsens.dk/sikkermail)

Lovgivning

Herunder er henvisninger til relevant lovgivning, som er markeret med * i dette brev:

Planloven

Bekendtgørelse nr. 572 af 29. maj 2024 af lov om planlægning

Naturbeskyttelsesloven

Bekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 af lov om naturbeskyttelse

Vandløbsloven

Bekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 af lov om vandløb

Lov om vandplanlægning

Bekendtgørelse nr. 126 af 26. januar 2017 af lov om vandplanlægning

Habitatbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Miljøbeskyttelsesloven

Bekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024 af lov om miljøbeskyttelse

Museumsloven

Bekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven

Kopiliste:

Danmarks Naturfredningsforening
Dansk Ornitologisk Forening
Dansk Ornitologisk Forening Sydøstjylland
Friluftsrådet
Horsens Museum

BILAG:

1. Lovtekst, planlovens § 35
2. Ansøgningsmateriale
3. Habitatvurdering
4. Klagevejledning

Bilag 1

Lovtekst

Planloven

Kapitel 7

Zoneinddeling og landzoneadministration

§ 35, stk. 1. I landzoner må der ikke uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen foretages udstykning, opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer

Stk. 2. Tilladelse efter stk. 1 til udstykning, bebyggelse eller ændret anvendelse, som er omfattet af reglen om lokalplanpligt i § 13, stk. 2, kan først meddeles, når de fornødne bestemmelser i kommuneplanen er endeligt vedtaget og den fornødne lokalplan er offentligt bekendtgjort.

Stk. 3. For arealer i kystnærhedszonen uden for udviklingsområder, jf. § 5 a, må tilladelse efter stk. 1 kun meddeles, hvis det ansøgte har helt underordnet betydning i forhold til de nationale planlægningsinteresser i kystområderne, jf. dog §§ 4 a og 5.

Stk. 4. Tilladelser efter stk. 1 kan først meddeles, når der er forløbet 2 uger efter, at kommunalbestyrelsen har givet skriftlig orientering om ansøgningen til naboerne til den omhandlede ejendom.

Stk. 5. Bestemmelsen i stk. 4 gælder ikke, hvis det ansøgte efter kommunalbestyrelsens skøn er af underordnet betydning for naboerne.

Stk. 6. Ansøgeren skal have skriftlig meddelelse om afgørelser efter stk. 1.

Stk. 7. En afgørelse efter stk. 1 skal indeholde oplysning om kredsen af klageberettigede efter § 59 og om regler for indgivelse og behandling af klage.

Stk. 8. Tilladelser efter stk. 1 skal offentliggøres. Offentliggørelse kan ske udelukkende digitalt. Offentliggørelse kan dog undlades, hvis tilladelsen er i overensstemmelse med en offentligt bekendtgjort lokalplan.

Stk. 9. Offentliggørelsen af en tilladelse efter stk. 1 skal indeholde oplysning om kredsen af klageberettigede efter § 59 og om regler for indgivelse og behandling af klage.

Stk. 10. Kommunalbestyrelsen kan meddele tilladelse efter stk. 1 til etablering af flere boligenheder i eksisterende bygninger i landzone, som er egnede hertil. Det er en forudsætning, at boligenhederne indrettes uden væsentlig om- eller tilbygning. De nye boligenheder er ikke omfattet af retten til at udvide til 500 m² efter § 36, stk. 1, nr. 10, og kan ikke overgå til anvendelse til fritidsboliger efter § 36, stk. 1, nr. 11.

Planloven

Bekendtgørelse nr. 572 af 29. maj 2024 af lov om planlægning

Bilag 2

Ansøgningsmateriale

Tiloversblevet areal fra nedbrudt gyllebeholder

På søgens vestside, vil der blive plantet syren, sortbær, potentilla, kvæde og snebær

Der ledes regnvand til fra tagareal 225 m²(en tagside) på hal.

Afløb fra søen ledes til eksisterende dræn, hvortil tagvandet tidligere har været ledt til.

Det er meget begrænset, hvad der er opgravet af jord, da der tidligere har været en gyllebeholder på arealet.

Udklip af tekstbeskrivelser fra den digitale ansøgningsblanket

Kort fra ansøgningsmaterialet. Ønsket sø er markeret med rød og måler ca. 320 m².

Søen etableres i lerjord, men uden membran, så der vil ske nedsivning fra søen. Der vil kun ske overløb fra søen til dræn ved ekstremregn, da overløbet er etableret når vandet får forhøjet vandspejl, og dermed vil vandet løbe ud i drænet, hvor taget vandet har løbet til hele tiden, så vi forsinker og formindsker tilledningen af regnvand til drænet i forhold nuværende forhold.

Uddybning af ansøgningsmateriale modtaget d. 1. maj 2025.

Bilag 3

Habitatvurdering

Jf. § 4 i bekendtgørelse om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter*, skal der forud for meddelelse af landzonetilladelse foretages en vurdering af, om aktiviteten kan påvirke et internationalt beskyttet område (Natura 2000-område) væsentligt, og om det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter – eller ødelægge de planterarter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV* (strengt beskyttede arter i EU).

Der kan kun meddeles afgørelse, hvis det vurderes, at projektet kan realiseres uden at:

- Skade arter eller naturtyper som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder.
- Beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter – eller ødelægge de planterarter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV.

Natura 2000

Projektområdet ligger ca. 4 km fra nærmeste Natura 2000 område, som er Natura 2000 område nr. 54 (Habitatområde H50, Yding Skov og Ejer Skov).

Der er vedtaget en Natura 2000-plan for området. Natura 2000-planens målsætning er bindende for myndigheden og skal anvendes ved konsekvens vurdering ved myndighedsudøvelse jf. habitatbekendtgørelsen. Udpegningsgrundlaget for området fremgår af Miljøstyrelsens hjemmeside [her](#).

Horsens Kommune vurderer på baggrund af afstanden til Natura 2000-området og projektets beskudne karakter at gennemførslen af projektet ikke vil have en væsentlig negativ indvirkning på de naturtyper eller levesteder for de arter som udgør udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Bilag IV-arter

De såkaldte bilag IV-arter er en række arter af planter og dyr, der er omfattet af en særlig streng beskyttelse i alle EU-medlemsstater herunder Danmark. Det gælder for dyrearterne, at der er et generelt forbud mod at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i deres naturlige udbredelsesområde, mens der for planterarterne er forbud mod at ødelægge dem. Forbuddet gælder uanset om disse dyr og planter findes inden for eller uden for beskyttede naturområder.

Horsens Kommune har ikke kendskab til, at der findes dyrearter eller planterarter, som er optaget på habitatdirektivets bilag IV, i projektområdet. Dvs. der er ikke gjort fund af bilag IV-arter ved kommunens besigtigelser eller fundet registreringer på Naturdatabasen.dk.

I lokalområdet er der kendskab til forekomst af følgende bilag IV-arter:

Flagermus har potentielle yngle- og rasteområder i ældre træer med hulheder, spættehuller eller sprækker samt i ejendomme med utætte tagkonstruktioner eller andre hulheder. Der fældes ikke potentielle flagermustræer eller nedrives ejendomme, der egner sig som yngle- eller rasteområder for flagermus, i forbindelse med det ansøgte.

Odder har potentielle yngle- og rasteområder langs uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder. Der sker ingen påvirkning af sådanne uforstyrrede områder i forbindelse med det ansøgte.

Stor vandsalamander har potentielle yngle- og rasteområder i vandhuller og søer. Arten overvintrer på land, som regel i skove eller haver. Der sker ingen påvirkninger af vandhuller eller søer i forbindelse med det ansøgte.

Grøn mosaikguldsmed yngler primært i vandhuller og søer med krebseklo, som er værtsplante for æggene af grøn mosaikguldsmed. Der sker ingen påvirkning af vandhuller med krebseklo i forbindelse med det ansøgte.

Spidssnudet frø har potentielle yngle- og rasteområder i vandhuller og søer der ligger i tilknytning til fugtige områder f.eks. i et sammenhængende naturområde med eng eller mose, hvor frøerne kan finde føde i nærheden af ynglevandhullerne. I Horsens Kommune er arten kun registreret vest for E45 og ved Hovedgård og Hatting. Der sker ingen påvirkninger af vandhuller eller søer der ligger i tilknytning til større, fugtige områder i forbindelse med det ansøgte.

Det er Kommunens vurdering, at projektet ikke vil påvirke yngle- eller rasteområder for de ovenfor nævnte arter.

Samlet vurdering vedr. Natura 2000-områder og bilag IV-arter

Horsens Kommune vurderer således samlet, at projektet kan realiseres uden at:

- Skade arter eller naturtyper som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder.
- Beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter – eller ødelægge de plantearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV.

Lovgivning markeret med * i teksten:

Planhabitatbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 1383 af 26. november 2016

Habitatdirektivet

Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter – med senere ændringer

Bilag 4

Klagevejledning

Der kan klages skriftligt over denne tilladelse til Planklagenævnet.

Hvem kan klage?

Klage kan adressaten for afgørelsen, erhvervsstyrelsen, enhver der har en retlig interesse i sagens udfald, herunder en nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen på betingelse af, at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og at foreningen eller organisationen repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Landzonetilladelsen annonceres på [kommunens hjemmeside](#) fra dags dato og 4 uger frem.

Hvordan klager man?

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Planklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på hjemmesiden for [Nævnenes Hus](#).

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900,- (private)/ 1800,- (organisationer og virksomheder). Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Klagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefrist

Klage skal ske senest 4 uger fra modtagelsen af dette brev.